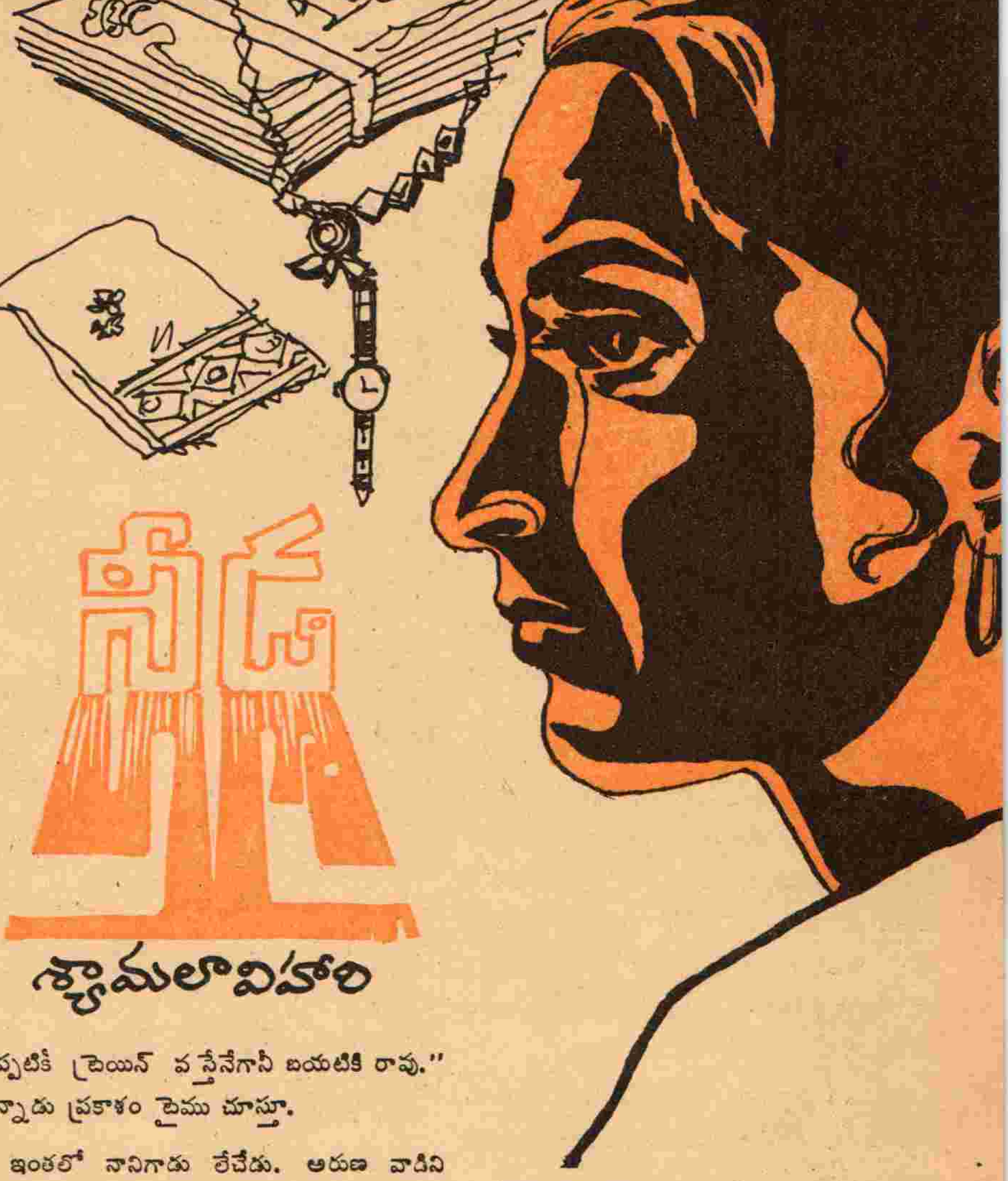

నీడ

శ్యామలా విహారి

"భారతీ, ఆ డబ్బా తీసుకొచ్చి ఈ మైసూర్ పాక్ ముక్కలన్నీ అందులో పెట్టేయ్. నానిగాడు లేచేడంటే వూరుకోడు. ఇదిగో, ఆ చేత్తోనే రెండు ముక్కలు, కాస్త మిక్స్చరు మీ అన్నయ్యకిచ్చిరా. ఈ లోపల నేను లడ్డు ముద్దలు కట్టేస్తాను." మొహం మీద పడ్తున్న జుట్టును ఎడంచేత్తో పైకి తోసుకుంటూ అన్నది అరుణ.

భారతి పళ్ళెంలో ముక్కలన్నీ డబ్బాలో పెట్తూ, "వదినా, అక్కయ్య ఈపాటికి దగ్గర్లో కొస్తూ వుంటుంది కదా" అన్నది.

"అవును. తనకీ కూచుని కూచుని విసుగు పుట్తూ వుంటుంది. అయినా ఏం చేస్తుంది? దూరా భారం మరీ" అంటూ గరిటతో బూందీని కలియ తీసింది అరుణ.

డబ్బా అలమరలో పెట్టి ప్లేటు అన్నయ్యకివ్వ డానికి ముందు గదిలోకి వెళ్ళింది భారతి.

ఆ రోజు ఆదివారం. మధ్యాహ్నం రెండు గంటలు దాటింది.

నిద్రపోయిలేచి తీరికగా పేపరు చూస్తున్నాడు ప్రకాశం. మధ్య మధ్య వదినా మరదళ్ళ హడావిడి గమనించి నవ్వుకుంటున్నాడు. "ఇదిగో అన్నయ్యా" అంటూ ప్లేటు టీపాయ్‌మీద పెట్టి "స్టేషన్‌కి నేనూ వస్తానన్నయ్యా" అన్నది భారతి.

"మీ వదిన కూడా వస్తుందేమో అడుగు" అన్నాడు ప్రకాశం ఎగతాళిగా నవ్వుతూ.

"నీకెప్పుడూ వేళాకోళమే. అక్కయ్యను చూసి చాలా రోజులైంది." గునుస్తున్నట్లుగా అన్నది భారతి.

"అవును మరి. స్టేషన్ నుంచి ఇంటికి రాకుండా అటే వెళ్ళిపోతుందాయే" నవ్వాడు ప్రకాశం.

"మీ కన్నింటికీ ఎగతాళే. పోనీ సరదా పడుతోందికదా తీసికెళ్ళకూడదూ. అది సరేగానీ ఇవెలా వున్నాయో చెప్పండి." అంటూ రెండు లడ్లు ప్లేట్లో పెట్టింది అరుణ.

"ఇవన్నీ నేను తినాలనేనా చేసింది. మీ రాబోయే ఆడపడుచు కోసమా" ప్రకాశం మాటల్లోని వ్యంగ్యాన్ని వినిపించుకోనట్లుగా కాఫీ తేవటానికి లోపలికెళ్ళింది అరుణ.

"వచ్చేటట్టయితే తొందరగా తెమలవే భారతీ. నువ్విప్పుడు మొదలుపెడితేగానీ అవదు నీ పని. అప్పటికి ట్రెయిన్ వస్తేనేగానీ బయటికి రావు." అన్నాడు ప్రకాశం టైము చూస్తూ.

ఇంతలో నానిగాడు లేచేడు. అరుణ వాడిని సముదాయించడం లో పడింది. భారతి తయారవ డానికి లోపలికి పరిగెత్తింది. ప్రకాశం కూడా లేచాడు.

"ఒక్కతెను-నాకేల-ఓపలేనీ సుకము-ఒక్క క్షణం ఒక్క క్షణం నా....న....నాన....నాననాన... మోయలేని ఈహాయిని మోయనీ-మురళీధరా- నీస్వరలహరులలో - మరణమైనా మధురమురా - నీపేరు తలచినా చాలు-" అద్దంలో తన అందానికి తానే మురిసిపోతూ, రాగయుక్తంగా - రకరకాల పాటలూ కలగాపులగంగా పాడుకుంటోంది భారతి.

"వెళ్దామా భారతీ" పిలిచేడు ప్రకాశం.

"యస్ - నేను రెడీ అన్నయ్యా" అని చివరి సారిగా మొహాన్ని అటూ ఇటూ వంచిచూసుకుని, జడలో తురిమిన సంపెంగ పువ్వును సరిచేసుకుని గదిలోంచి బయటకొచ్చింది భారతి.

హాల్లో తచ్చట్లాడుతున్నాడు ప్రకాశం. "వదినా, వెళ్తున్నాం, తలుపేసుకో. నానిగాణ్ణి తీసికెళ్తానంటే వద్దన్నావ్" అంటూ వీధిలోకొచ్చింది భారతి. వీధిలో నిలబడి వున్నాడు ప్రకాశం.

"మీరు వచ్చేటప్పటికి వాణ్ణి తయారుచేస్తాగా. ఇంకా వాడికి నిద్ర మత్తు వదల్లేదు. వెళ్ళరండి" అంటూ వచ్చింది అరుణ.

"రిక్షా పిలవనా?" అడిగేడు ప్రకాశం. "వద్దు. టైముందిగా నడిచేపోదాం." అన్నది

భారతి. ఇద్దరూ నడవసాగేరు.

"విస్సునీ, రమనీ తీసుకురావటల్లేదుట అక్క. వాళ్ళకి స్కూల్ కదా - ఏం చేస్తాం. వాసుగాడు ఈపాటికి పెద్దవాడై వుంటాడు కదన్నయ్యా. కబుర్లు బాగా చెప్తూ వుండాలి. బుజ్జి నడుస్తోందో లేదో యింకా?" అక్క సంతానాన్ని గురించి మాట్లాడుతోంది భారతి.

ప్రకాశం మౌనంగా నడుస్తున్నాడు.

"అక్కయ్య ఈసారి ఆపరేషన్ చేయించుకుంటుందిట."

ప్రకాశం భారతికేసి సాలోచనగా చూసేడు.

"అవును. అక్కకిప్పుడు నాలుగోనెల...."

"సర్లే....ఆ సంగతులన్నీ రోడ్డుమీదెందుకు? పద....త్వరగా నడు." విసుగ్గా అన్నాడు ప్రకాశం.

భారతి ఉత్సాహం చప్పబడింది. అన్న వైపు అదోలా చూసి మౌనం వహించింది.

రైల్వేస్టేషన్ చేరేసరికి ట్రెయిన్ వచ్చేసింది. ప్రకాశం మాట వరసకు అన్నాగానీ, నిజంగానే ట్రెనొచ్చేసినందుకు సిగ్గుపడింది భారతి. గబగబా ప్లాట్‌ఫామ్ మీది కొచ్చారు - ప్రకాశం, భారతి. అప్పటికప్పుడే ట్రెయిన్‌లోనుంచి దిగి వీళ్ళకోసం ఎదురుచూస్తోంది పార్వతి. ఛెంగున ఎగురుతూ అక్క దగ్గర వెళ్ళింది భారతి. పార్వతి చేతిలోని బుజ్జిని తీసుకుని ఒక చేత్తో ఎత్తుకుని, రెండో చేత్తో వాసు భుజం తట్టూ - "ఏరా వాసూ.... బాగున్నావా?" అంది. "ఓ" అని తల తాటించాడు వాడు.

"రంకి వెళ్దాం" అంటూ సూట్‌కేస్ అందుకుని ముందు నడిచేడు ప్రకాశం. పార్వతీ, భారతీ అతన్ని అనుసరించారు.

"నీ వొంట్లో కులాసాగా వుంటోందిటే అక్కా. బావ కులాసాగా వున్నాడా....విస్సూ, రమా బాగా చదువుకుంటున్నారా?" ప్రశ్నల వర్షం కురిపిస్తోంది భారతి.

పార్వతి ముభావంగా ఊఁ కొట్టూ నడుస్తోంది. ఉన్నట్టుండి అడిగింది పార్వతి - "భారతీ నీ మెళ్లో నెక్లెస్ చాలా బాగుందే. ఎంతయింది?"

"రెండు వేలుట - డిజైన్ బాగుంది కదూ...."

"బాగుంది. చాలా బాగుంది. కానీ - అంత ఖరీదెట్టి ఎట్టా చేయించాడే అన్నయ్య...." అంది పార్వతి. భారతి క్రీగంట అక్కకేసి చూసింది. ఆమె మొహంలో వెలుగు లేదు.

పార్వతి ప్రశ్నకు భారతి మనస్సు నొచ్చుకుంది. తాను ఉత్సాహంగా అక్కను 'రిసీవ్' చేసుకోవటానికి వెళ్తే, తనకు ఎదురైన ప్రశ్న ఇదీ. భారతి సమాధానం చెప్పలేదు.

రిక్షాలు బయల్దేరినై. దారిలో పార్వతి భారతిని అడిగింది, "ఈ ఎనిమిది నెలల్లో వదినా నువ్వూ ఏం చీరలు కొనుక్కున్నారే?"

భారతి మనస్సు చివుక్కుమంది. వచ్చినప్పట్నుంచీ చూస్తోంది - నగలు, చీరలు మినహా వేరే ఏమీ అడగలేదు అక్క. కనీసం మాట వరసకైనా వదినా, నానిగాడు ఎలా వున్నారని అడగలేదు. క్షేమం అడిగిన అన్నయ్యకు కూడా సరీగా సమాధానం చెప్పలేదు. పైగా చీరలేం కొనుక్కున్నారని అడుగుతోంది! భారతి మౌనంగా వుండిపోయింది.

భారతి మౌనానికి వేరే అర్థం వెతుక్కున్న పార్వతి, "పోనీలే, నాకు చెప్పకూడదు కాబోలు. నేను తెలుసుకోకూడనిదాన్నా-అంత రహస్యమా?" సాగదీస్తూ అంది.

భారతి చటుక్కున తల తిప్పి "అబ్బే - అదేం కాదక్కా. ఇంటికొచ్చాక ఎటూ చూస్తావుగా. అందుకని...." తడబడ్తూ అంది. కోపం వచ్చినట్లు మరోవైపు మొహం తిప్పుకుంది పార్వతి. ఒళ్లో నిద్రపోతున్న బుజ్జిని అవసరం లేకపోయినా జోకొడ్తూ బయటికి చూడటం మొదలుపెట్టింది భారతి. రిక్షాలో మరేం మాట్లాడలేదు పార్వతి.

ముందుపోతున్న రిక్షాలో మాత్రం వాసు - మామయ్యతో ఎన్నో కబుర్లు చెప్తున్నాడు. వింటున్నట్లుగా ఊఁ కొడ్తున్నాడు ప్రకాశం. ఒకదాని వెనుక ఒకటిగా రెండు రిక్షాలూ సాగినై.

ఇంటి ముందు ఆగినై రిక్షాలు. గడపలోనే ఎదురుచూస్తూ నిలబడి వున్న అరుణ పలకరింపుగా నవ్వుతూ ముందుకొచ్చింది. వాసును దింపి సూట్‌కేస్ తెచ్చి లోపలపెట్టాడు ప్రకాశం. పార్వతి, భారతి లోపలికి వచ్చారు. బుజ్జిని గదిలో మంచం మీద పడుకోబెట్టి వచ్చింది భారతి.

"కులాసాగా వున్నావా వదినా...."

"ఎట్లా కనబడ్తున్నాను". అరుణ ప్రశ్నకు కావాలని నవ్వు తెచ్చిపెట్టుకుంటూ అన్నది పార్వతి.

వాసు నానిగాడితో కబుర్లలోకి దిగేడు. కాళ్ళు కడుక్కొచ్చిన పార్వతి అరుణ వేసిన పీట మీద కూర్చుంది. పార్వతికి కాఫీ యిస్తూ "బాగా చిక్కిపోయావ్" అంది అరుణ.

"ఈ పిల్లమూక నన్ను బ్రతకనిస్తే కదా! చచ్చే చావుగా వున్నదనుకో వీళ్ళతో" పార్వతి కళ్లల్లో నీళ్ళు తిరిగేయి. 'పెళ్ళయి ఏడేళ్ళయితే ఇది అయిదో కాన్పు. ఓపికెలా వుంటుంది' మనసులో అనుకుంది భారతి. అలా అనుకునేసరికి భారతికి అక్క మీద జాలివేసింది.

ఆ కబుర్లూ ఈ కబుర్లూ జరిగినై కాస్సేపు. 'ఇప్పుడే వస్తా'నంటూ బయటికి వెళ్ళాడు ప్రకాశం. రిక్షాలోంచీ దిగుతున్నప్పుడే, చెల్లెళ్ళ మొహాలు చూసి వాళ్ళేం మాట్లాడుకుని వుంటారో గమనించగలిగేడు ప్రకాశం.

చిన్నప్పట్నుంచీ పార్వతి మనస్సే అంత. ఆడంబరాలంటే ఎంతో ఇష్టం. వున్నదానితో గుట్టుగా వుండడమంటే ఎంతో బాధపడుతుంది. ఎప్పుడూ తానొక్కతే ఈ ప్రపంచంలో కష్టపడ్తున్నట్లుగా మాట్లాడుతుంది. పార్వతి మనస్తత్వం తెలిసిన ప్రకాశం, పార్వతి సంతోషంగా తిరిగి వెళ్ళాలంటే తామేం చేయాలనే దాన్ని గురించి ఆలోచిస్తూ ఇంటికి చేరేడు.

ప్రకాశం కోసమే ఎదురు చూస్తున్న వదినా మరదళ్ళు భోజనాలకు లేచేరు. ఆ రోజు సందడిగా గడిచిపోయినందుకు స్థిమితంగా నిద్రకుపక్రమించేడు ప్రకాశం. వంట యింట్లోంచి వదినా మరదళ్ళ నవ్వులు వింటూనే నిద్రపోయేడు.

మర్నాడు సాయంత్రం - పార్కుకి బయల్దేరారందరూ.

"మీ చీరలెలాగూ వుంటాయి కదా అని రెండు చీరలే తెచ్చుకున్నానొదినా. నీదో చీర ఇస్తావా" అంటూ అరుణ దగ్గరకొచ్చింది పార్వతి.

అక్కడే వున్న భారతి అక్క మాటలకు ఆశ్చర్యపోయింది. అక్క సూట్‌కేస్‌లో మధ్యాహ్నం అర డజను పైగా ఖరీదైన చీరలు చూసింది తను. తామిద్దరి చీరలు చూశాక అవి బైటపెట్టదలచుకోలేదన్న మాట.

అరుణ చీరల్లో తనకు నచ్చిన చీర తీసుకుని, తయారై వచ్చింది పార్వతి. అందరూ బయటికి నడిచేరు. చివరగా తాళంవేసి వీధిలోకొచ్చిన ప్రకాశం అరుణ చీరలో పార్వతిని చూసి నవ్వుకున్నాడు.

పార్వతి వచ్చి వారం దాటింది.

గంట నుంచీ భారతీ, అరుణ బ్రతిమిలాడుతున్నా ఇంకా సుముఖురాలు కాలేదు పార్వతి. ఆ రోజు

సినిమాప్రోగ్రాం వేసుకున్నారు. బుజ్జికి కొంచెం నలతగా వున్నట్లనిపిస్తే "పోనీ రేపు వెళ్దాంలే అక్కా" అంది భారతి. "దానికెప్పుడూ అట్లాగే వుంటుంది. ఇంతకీ నీకు ఇవాళ రావడం ఇష్టం లేదని చెప్పరాదూ...." రోషంగా అంది పార్వతి.

ఆ వారంలో నాలుగు సినిమాలు చూశారు. ఓ రోజు పార్కుకి, ఓ రోజు గుడికి వెళ్ళారు. గుడికి, పార్కుకి, ఒక సినిమాకి మాత్రమే అరుణ, ప్రకాశం వెళ్ళారు. మిగతావాటికి భారతే పార్వతితో వెళ్ళింది. నీళ్ళు కొత్త చేయటం వల్లనేమో బుజ్జికి బాగా జలుబు చేసి నలతగా వుంది. మధ్యాహ్నం నుంచి లేవకుండా అలా పడుకునే వుంది.

"పోనీ బుజ్జిని నేను చూసుకుంటాను. నువ్వూ వదినా వెళ్ళండి భారతీ" అన్నది అరుణ.

తనకీ కొంచెం తలనొప్పిగా వున్నట్లున్నా అక్కకి మళ్ళీ ఏం కోపం వస్తుందో అని 'సరే' అంటూ లేచింది.

బాత్‌రూమ్‌లో నుంచి భారతి వచ్చేసరికి భారతి చీర తీసుకుని తయారై వుంది పార్వతి. వాసు నానిగాడితో ఆటల్లోపడి సినిమాకు రానన్నాడు.

భారతీ, పార్వతీ వెళ్ళాక తలుపేసుకుని చిన్నగా నిట్టూర్చింది అరుణ.

పార్వతి వున్నన్నాళ్ళూ అరుణ, భారతీ ఎంతో జాగ్రత్తగా మసలుకుంటారు. పార్వతి ఎక్కడ బాధపడుతుందో అని ఇద్దరూ ఎక్కడికక్కడ సతమతమౌతూ వుంటారు. అయినా పార్వతి ఎప్పుడూ కళ్ళనీళ్ళతోనూ, అసంతృప్తితోనే రైలెక్కుతుంది.

అరుణ వంట యింట్లో ప్రవేశించింది. వంట చివరిలో వుండగా ప్రకాశం వచ్చాడు. చెల్లెళ్ళిద్దరూ సినిమాకు వెళ్ళారని తెలుసుకుని అరుణకు సహాయం చెయ్యటం మొదలెట్టాడు. అంతలో బుజ్జి ఏడుపు వినపడింది. అరుణ వెళ్ళి బుజ్జిని తీసుకొచ్చింది.

"బుజ్జికి జ్వరం వచ్చిందండీ" బుజ్జిని ప్రకాశానికిస్తూ అంది అరుణ.

"డాక్టరు దగ్గరికి తీసికెళ్తాను" ప్రకాశం లేస్తూ అన్నాడు. అరుణ పాలు కలిపి బుజ్జిచేత తాగించింది. బుజ్జిని బుజం మీద పడుకోబెట్టుకుని బయటికి వెళ్ళాడు ప్రకాశం.

వాసూనీ, నానిగాణ్ణీ పిలిచి అన్నం పెట్టింది అరుణ. ఇద్దరూ కబుర్లు చెప్పుకుంటూ నిద్రపోయారు.

ఓ గంటలో తిరిగొచ్చేడు ప్రకాశం. ఇంజక్షను చేయటం వల్ల బుజ్జి ఏడ్పి నిద్రపోయింది. కొనుక్కొచ్చిన మందులు అరుణ చేతికిచ్చి బుజ్జిని పడుకోబెట్టాడు. ఇంతలో పార్వతీ, భారతీ సినిమా నుంచి వచ్చారు.

"నేననుకుంటూనే వున్నాను. జ్వరం వస్తుందో ఏమిటో అని" విషయం విన్న పార్వతి కంగారు పడింది.

"అనుకున్నదానివి ఇవాళ్టికి సినిమా వొద్దంటే విన్నావా? చెత్త సినిమా. ఏం బాగా లేదు. తలనొప్పి తప్ప" విసురుగా అంది భారతి.

ఆ రాత్రి ఎవ్వరూ సరిగా భోజనం చేయలేదు.

తెల్లవారుతూనే భారతి బియ్యే రిజల్ట్సు వచ్చాయి. ఫస్టుక్లాసులో ప్యాసైంది భారతి. బుజ్జికి కూడా జ్వరం తగ్గడంతో అందరికీ ఎంతో సంతోషమైంది. ఆ రోజు మధ్యాహ్నం మరో వార్త ఆ యింటిని ఇంకా సంతోషంలో ముంచింది. "ఫలానా రోజున మేం తాంబూలాలు పుచ్చుకోటానికి వస్తున్నాం." అని భారతిని చూసి వెళ్ళిన పెళ్ళివారు వుత్తరం వ్రాశారు. భారతిని ఆటలు పట్టించడం మొదలెట్టింది అరుణ.

ప్రకాశం ఇంటికి రాగానే వుత్తరమిస్తూ సంగతి చెప్పింది అరుణ. ఇంతలో పార్వతి అక్కడ కొచ్చింది. "అన్నయ్యా! నేను ఎల్లుండి వెళ్ళిపోతాను. అక్కడ పిల్లలూ ఆయనా ఏమిబ్బంది పడుతున్నారో ఏమో. టిక్కెట్లు రిజర్వేషన్ చేయించు." అంటూ ప్రకాశం వైపు చూసింది.

---

1. ఒక దేశపు క్యాలెండర్‌లో ఒక్కొక్క సంవత్సరానికి చిహ్నంగా ఒక్కొక్క జంతువు ఎంచుకోబడింది. ఆ విధంగా అవి పుష్కరాని కొకమారు పునరావృతం అవుతాయి. అయితే అది ఏ దేశం?

2. ప్రపంచంలో కల్లా అతి పెద్దదైన యుద్ధ నౌక ఏదో చెప్పగలరా?

3. ప్రపంచ చరిత్రలోనే తొలిసారిగా ఒక వనిత ఒక దేశానికి అధ్యక్ష పదవిని అలంకరించింది. ఆమె ఎవరు? ఆ దేశం పేరేమిటి?

4. మన దేశం తొలిసారిగా అంతరిక్షంలోకి పంపిన ఉపగ్రహం పేరు 'ఆర్యభట్ట' అన్నది అందరికీ తెలుసు. అయితే యిటీవల మరో ఉపగ్రహాన్ని పంపింది. దాని పేరేమిటి?

5. వైద్యులు రోగులను పరీక్ష చేయడానికి ఉపయోగించే సాధనం 'స్టెతస్కోప్'. మరి ఈ 'స్టెతస్కోప్'ను ఎవరు కనిపెట్టారో చెప్పగలరా?

6. అమెరికా అంతరిక్షయానంలో విశేషమైన ప్రగతిని సాధించింది. అందులో ఒక భాగంగా ప్రయోగాల కోసం కొంత కాలం క్రితం స్కైలాబ్ లేక 'గగన ప్రయోగశాల'ను అంతరిక్షంలోకి పంపింది. సాంకేతిక కారణాల వల్ల అది భూమి మీదకి పడనున్నది. అయితే అది ఎంత వేగంతో భూమి వైపు పయనిస్తున్నది? దాని బరువెంత?

7. బంగారం, వెండి, రాగి, పాదరసం — ఈ నాలుగు లోహాలలోనూ దేనిపైన నత్రజని ఆమ్లం తన ప్రభావాన్ని చూపలేదో చెప్పగలరా?

8 భూమి మీద సంచరించే అతి పెద్దదైన వన్యమృగం ఏది?

9 మాడమ్ మాంటిస్సోరి—అంటే ఎవరు?

10. 'పంచతంత్రము'ను ఎవరు రాశారు? అందులో ఏ ఏ భాగాలు వున్నాయి?

[సమాధానాలు ఈ సంచికలోనే వున్నాయి. వెతికి మీ సమాధానాలతో సరిపోతాయేమో పోల్చి చూసుకోండి]

"అదేమిటి పార్వతీ! నాలుగు రోజుల్లో వాళ్ళు తాంబూలాలు పుచ్చుకోవడానికి వస్తుంటే నువ్వెళ్ళడం ఏమిటి? అన్నీ మాట్లాడుకున్నాక ముహూర్తం త్వరలోనే వుంటే బావగారికి వుత్తరం వ్రాసిపడేస్తాను, పిల్లల్ని తీసుకుని రమ్మని. ఈలోగా నువ్వెళ్ళడం దేనికి?" ప్రకాశం మాటలకు అడ్డు వస్తూ అంది అరుణ. "వచ్చి పది రోజులయిందో లేదో అప్పుడే ఇంటి మీద గాలి మళ్ళిందేవిటి? వదిన వెళ్ళదులెండి. ఇవతల శుభకార్యం పెట్టుకుని ఎలా వెళ్తుంది?"

"లేదులే వదినా. వెళ్ళాలి. అంతగా అవసరమైతే మళ్ళీ వస్తాను. టిక్కెట్ల విషయం మరిచిపోకు అన్నయ్యా" అంటూ లోపలికి వెళ్ళింది పార్వతి.

ఇంతలో భారతి ఫ్రెండ్స్ వచ్చారు. ఒకళ్ళనొకళ్ళు అభినందించుకున్నాక, అందరికీ స్వీట్స్ కాఫీలు తెచ్చింది భారతి.

ప్రకాశం నెమ్మదిగా వంటింట్లోకి చేరేడు. వయసులో ఎదిగినా, మనసు ఎదగని పార్వతి మీద అతనికి చాలా జాలిగా వుంది. అరుణతో పెళ్ళివారి గురించి ఆలోచించడం మొదలెట్టాడు.

ముందు గదిలోంచి పెద్దగా నవ్వులు వినిపించాయి. అంతలో పార్వతి గొంతు వినపడింది. "మా అన్నయ్య నాకు ఇంటర్ వరకే చెప్పించి పెళ్ళి చేశాడు. లేకపోతే నేనూ బియ్యే అయ్యేదాన్ని" ఆ అనడంలో తాను చదవలేకే మానేశానన్న అర్థం లేకుండా ప్రకాశం మీద నిష్ఠూరమే ఎక్కువగా వుంది.

పార్వతి మాటలు విన్న ప్రకాశం తెల్లబోయాడు. అతని బాధను గమనించిన అరుణ అతన్ని మళ్ళీ మాటల్లో పడేసింది.

భారతి ఫ్రెండ్సందరినీ సాగనంపి లోపలికి వచ్చింది. పార్వతి వెనకాలే వచ్చి ప్రకాశం పక్కగా కూర్చుంది.

"అన్నయ్యా, అక్క వెళ్తానంటోంది" భారతి మాటలకు అడ్డొస్తూ "మీకు తెలీపే నా పరిస్థితులు. నేను వెళ్ళాల్సిందే. అన్నయ్యా రిజర్వేషన్ సంగతి మరిచిపోకు." పార్వతి ఖచ్చితంగా చెప్పింది. పిల్లలు అన్నాలకు రావడంతో ఆ ప్రసంగం ఆగిపోయింది.

మర్నాడు కూడా అరుణ పార్వతిని పెళ్ళిదాకా వుండమని బలవంత పెట్టింది. కానీ పార్వతి వెళ్ళి తీరాలని మొండి కేసింది.

ఆ సాయంత్రం పార్వతి, అరుణ బజారు వెళ్ళారు. అరుణ పార్వతిని చీర తీసుకోమంది. నూటడెబ్బై రూపాయల్లో అమెరికన్ జార్జెట్ చీర తీసుకుంది పార్వతి. పిల్లలకు బట్టలు తీసుకుని ఇంటికి చేరారు.

"పెళ్ళి కెలాగూ పెద్ద చీర పెట్టాలి. చౌకలో వంద రూపాయల్లో తీసుకోకపోయావా" అన్నాడు ప్రకాశం అరుణతో నెమ్మదిగా.

"పోనీలెండి. వట్టిమనిషి కాదు గదా. ఆవిడ తృప్తిపడితే అంతేచాలు" అంటూ ప్రకాశం వైపు ఓసారి చూసి అక్కడి నుండి కదిలింది అరుణ. ఆ చూపులో – 'మీ చెల్లెలి సంగతి మీకు తెలీదా' అన్న భావాన్ని చదివాడు ప్రకాశం.

తలంటి పోసుకుని కొత్త చీర కట్టుకుంది పార్వతి. అరుణ పిల్లలకోసం ఇచ్చిన తినుబండారాలన్నీ సర్దుకుంది.

"భారతీ! నీ వాచీ నాకు చాలా బాగుందే. నేను తీసికెళ్తానే" అంది పార్వతి. తెల్లబోతూ చూసింది

వి. శాంతి శ్రీదేవి

'పండితపుత్ర పరమ శుంఠః' అని అన్నారు పెద్దలు. అది పుత్రులకి వర్తిస్తుందేమో కాని పుత్రికలకు మాత్రం కాదని నిరూపించింది కుమారి వెల్లటూరి శాంతి శ్రీదేవి. ఆమె తండ్రి శ్రీ పూర్ణానంద శర్మ వేదాలభ్యసించిన పండితుడు కాదు గానీ చిత్రలేఖనంలో తలపండిన ఉద్దండుడు. శాంతి శ్రీదేవికి కూడా చిన్నతనంలోనే చిత్రలేఖనం పట్ల ఉత్సాహం కలిగింది. అందుకు తండ్రి ప్రోత్సాహం లభించింది.

పాలకొల్లులో జరిగిన ఆంధ్రప్రదేశ్ బాలల చిత్రకళ పోటీలలో తన ఐదవఏటనే శాంతిశ్రీ ప్రథమ బహుమతి గెల్చుకున్నది. అప్పుడామె వేసిన చిత్రం పేరు-'మా ఊరు'. 1969లో జపాన్ అంతర్జాతీయ బహుమతినీ '73 లో అమృత్‌సర్ ఆర్ట్స్ అకాడెమివారి బహుమతినీ పొందింది. భీమవరం, సిద్దిపేట, గుంటూరు, వెల్లటూరులలో జరిగిన అనేక చిత్రకళా ప్రదర్శనలలో పలు బహుమతులు పొందిన శాంతి శ్రీదేవి అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి నార్జించాలని ఆశిస్తోంది.

—ఆర్. భార్గవి

భారతి. అరుణ విననట్లుగా అక్కడ్నించి వెళ్ళిపోయింది.

పార్వతి వచ్చినప్పట్నుంచీ ఒక్క క్షణం కూడా భారతి వాచీ వదలలేదు. పూరికెనే మోజు కొద్దీ పెట్టుకుంటోందనుకున్నారే గానీ, తీరా ఇలా అడుగుతుందని ఎవ్వరూ అనుకోలేదు. లోగడ ప్రకాశం పార్వతికి కూడా వాచీ కొనిపెట్టాడు. అది క్రమేపీ పిల్లలకు ఆట వస్తువు క్రింద అయిపోయింది. మళ్ళీ ఇది కూడా అట్లాగే అవుతుంది! వస్తువుల మీద పార్వతి శ్రద్ధ ఎలాంటిదో తెలిసి కూడా భారతి ఏమీ మాట్లాడ లేకపోయింది.

టయిమయిందంటూ రిక్షాలు తెచ్చాడు ప్రకాశం.

"పురిటికి ఇక్కడికే వస్తా ఒదినా. అక్కడ పిల్లలతో చాలా కష్టం అవుతుంది" కళ్ళు చెమర్చాయి పార్వతికి.

"తప్పకుండా రా. ఇది నీ పుట్టిల్లు. నీకు ఎప్పుడూ స్వాగతమే" నవ్వుతూ అంది అరుణ.

'ఇంతకు ముందు నాలుగు కాన్పులకు ఇక్కడికే వచ్చింది. కడుపుతో వున్నప్పుడు ఏడోనెలన వచ్చి, పుట్టిన పిల్లలకు ఐదవనెల వచ్చాక గానీ వెళ్ళేదికాదు. తనకి మొన్నటికి అయిదవనెల వచ్చిందో లేదో మళ్ళీ పురిటికి వస్తానని అప్పుడే చెప్పేస్తోంది. వదిన ఎంతో మంచిది కాబట్టి గానీ, నిజానికి అలా ఏదైనా అనుకునే మనిషయితే ఎలా జరిగేదో' అక్క మీద మనసులోనే విసుక్కుంది భారతి.

"మీ అన్నయ్య వుత్తరం రాస్తారు. పెళ్ళికి పదిరోజులు ముందుగానే రా వదినా." అరుణ రిక్షాదాకా వచ్చి చెప్పింది పార్వతితో.

నానిగాడి చేతిలో బిస్కెట్లు కొనుక్కోమని ఓ రూపాయి పెట్టి, కళ్ళు తుడుచుకుంటూనే రిక్షా ఎక్కింది పార్వతి.

చూస్తూండగానే రిక్షాలు కనుమరుగయినై.

నాలుగు రోజులు నాలుగు క్షణాల్లా గడిచాయి.

పెళ్ళివారొచ్చారు. తాంబూలాలు పుచ్చుకున్నారు. పదిరోజుల్లో మంచి ముహూర్తం వుందని నిశ్చయించారు.

పార్వతికి టెలిగ్రాం ఇచ్చాడు ప్రకాశం. వెంటనే బావగారికి లెటర్ కూడా వ్రాశాడు.

పెళ్ళిపనులు చకచకా సాగాయి. పెళ్ళి నిర్విఘ్నంగా జరిగింది.

అయితే —

పెళ్ళికి పార్వతిగానీ—పార్వతి భర్త రామనాథం గానీ రాలేదు. పార్వతి రాకపోవడాన్ని గురించి తలోరకంగా అనుకున్నారు.

మనుగుడుపుల హడావిడి అయిన మర్నాడు—

భారతి తనకు వచ్చిన ప్రెజంటేషన్స్ అన్నింటినీ అలమరలో సర్దుతోంది.

నానిగాణ్ణి నిద్రపుచ్చి అరుణ స్టోర్ రూమ్ సర్దుతోంది.

ప్రకాశం ముందుగదిలో వాలుకుర్చీలో కూర్చుని జమ - ఖర్చులు చూసుకుంటున్నాడు.

అందరి మనస్సుల్లోనూ పార్వతే మెదుల్తోంది.

పోస్ట్‌మాన్ పిలుపుతో ఉలిక్కిపడి లేచివెళ్ళాడు ప్రకాశం.

రెండు కవర్లిచ్చాడు పోస్ట్‌మాన్. వచ్చి మళ్ళీ కుర్చీలో కూర్చుని ఒకటి తెరిచాడు.

"బావగారికి — ఏ కారణం చేతనో పార్వతి—భారతి పెళ్ళికి రావడానికి వొప్పుకోలేదు. నన్ను కూడా వెళ్ళవద్దని పిల్లల మీద వొట్టు పెట్టింది. అందువల్లనే నేను కూడా రాలేకపోయాను. అన్యథా భావించక నన్ను క్షమించి ఇందుతో పంపుతున్న అయిదువందల రూపాయల డ్రాఫ్టును భారతికి పెళ్ళి కానుకగా ఇవ్వకోరుతున్నాను-రామనాథం."

ఆశ్చర్యపోతూ రెండవ కవరు విప్పాడు ప్రకాశం. అందులోని సారాంశం అతని ఆశ్చర్యాన్ని ద్విగుణీకృతం చేసింది.

"అన్నయ్యా! నేను భారతి పెళ్ళికి రాలేదని-నన్నెంతో చెడ్డదాన్నిగా అనుకుని వుంటారు. పైకి కనపడకుండా మీరు నాకు ఎంతో అన్యాయం చేశారు. మొదటి నుంచీ భారతినీ-నన్ను 'ఒక కంట్లో బెల్లం-ఒక కంట్లో సున్నం' పద్ధతిలోనే చూస్తున్నారు వదినా, నువ్వు. పెళ్ళి విషయంలో కూడా అలాగే చేశావు. భారతి భర్తా వాళ్ళు కనీసం ఇరవై వేలన్నా కట్నం అడుగుతారని నువ్వూ, వదినా అనుకోవడం నేను వినకపోలేదు. అంటే, మీరు అంతకి సిద్ధమైనట్టేకదా! మీ బావకు పదివేలిచ్చి నీ శక్తికి మించిన పనిగా బాధపడేవాడివి. ఖరీదైన చీరెలూ, విలువైన నగలూ సమకూర్చి భారతిని మీరెంత నెత్తిన పెట్టుకుంటున్నదీ మొన్న చూశానుగదా! సాటి వాళ్ళల్లో కూడా చులకన కావడం దేనికి? అందుకే నేను పెళ్ళికి రాలేదు. ఒక్క విషయం మాత్రం నీకు జ్ఞాపకం చేయక తప్పటం లేదు. నీకు ఇద్దరు చెల్లెళ్ళు—పార్వతి."

నవ్వుకున్నాడు ప్రకాశం. "పిచ్చిపార్వతీ! ఇరవై వేల కట్నం తీసుకోవటానికి తగిన అర్హతా, అంతస్తూ వుండి కూడా పైసా తీసుకోలేదు భారతి భర్త. ఈ మాట నేను నీకిప్పుడు చెప్పినా నమ్మవు. అసూయ ముందు పుట్టి ఆడది తర్వాత పుట్టిందంటే 'కాబోలు' అనుకునేవాణ్ణిగానీ, చెల్లెలి అదృష్టానికి అసూయపడే అక్క వుంటుందంటే నాచేత 'అవును నిజం' అనిపిస్తావనుకోలేదు!!" □

ఈ జీవితమింతే!

ఏకశిలా నగరమైనా
ఏరువాకా పున్నమైనా
ఏకాంత జీవితానికి
ఏక శోక సాగరమే.

వెన్నెల నిండినా
వెల్లువై పొంగినా
మనసు మూగదైతే
మనుగడలో మార్పురాదు.

ఏది నాకు సొంతం?
ఏ బంధం శాశ్వతం?
ఏదో తెలీని బాధకు అంకితం
ఏ గమ్యమెరుగని జీవితం.

ఎదమంటలు రేగినా,
ఎవరున్నారు చల్లార్చువారు?
ఎవరికేమౌతాను నేను?
ఎవరేమౌతారు నాకు?
మనసుపడే మూగ బాధ
మాటల్లో చెప్పలేను.
మంచితనమే మహా పాపం!
మనిషికదో తీరని శాపం!

ఈ జీవితం నాది కాదు
ఈ జీవనం నాది కాదు
ఇది ఎవరికో సొంతం
ఇది నాకు తప్పదు ఆమరణాంతం.

—పాటిబండ్ల విజయలక్ష్మి